

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor

HOTĂRÂREA nr. 3 -108/2021

cu privire la examinarea contestației cetățencei XXXXXX
împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2021 privind
încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor
în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX,
XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX

10 decembrie 2021

municipiul Chișinău

Examinând în ședință publică contestația cetățencei XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2021 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX și audiind informația prezentată de către domnul Victor Comerzan, Colegiul de disciplină și etică -

CONSTATĂ:

La data de xx.xx.2021, Inspecția procurorilor a înregistrat conform Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor, sesizarea cetățencei XXXXXX, parvenită prin intermediul Consiliului Superior al Procurorilor, prin care se solicita tragerea la răspundere disciplinară a procurorilor XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, care au adoptat hotărâri în procesele penale nr.xxxx din xx.xx.2018 și nr.xxx din xx.xx.2020, refuzând ilegal în începerea urmăririi penale în privința angajaților APL, avocatul XXXXXX, cet. XXXXXX și alții.

În opinia petiționarei, procurorii nominalizați au adoptat hotărâri fără a lua toate măsurile pentru cercetarea completă, obiectivă și sub toate aspectele a circumstanțelor cazului în scopul stabilirii adevărului. Hotărârile adoptate de către procurori au fost anulate ulterior de procurorul ierarhic superior sau de instanța de judecată, fiind dispusă efectuarea unui control suplimentar, astfel tergiversându-se procesul penal. În afară de aceasta, s-a menționat că nu întotdeauna a fost informată despre soluția adoptată în cauza vizată.

Prin decizia din xx.xx.2021, Inspecția procurorilor a încetat procedura disciplinară în privința procurorilor în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, din motivul neidentificării temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța astfel, Inspecția procurorilor a reținut, că *în cadrul verificării sesizării, s-a stabilit că la xx.xx.2018 a fost pornit procesul penal nr.XXXXXX în baza plângerii cet. XXXXXX privind acțiunile pretins ilegale ale cet. XXXXXX, care [...].*

Din materialele procesului penal reiese că, [...].

Urmare verificării circumstanțelor cauzei, organul de urmărire penală a s-a stabilit că nu există faptul infracțiunii, deoarece se atestă prezența unui litigiu de ordin civil, care se referă la apărarea dreptului de proprietate, iscat din relații ostile între părți

și de vecinătate, soluționarea cărora ține de competența exclusivă a instanțelor judecătorești. În cazul în care părțile nu sânt de acord cu actele întocmite de specialiști (dispozițiile, procesele-verbale de recepție finale, precum și alte acțiuni legate de aceste documente), care au participat la procesul de stabilire a hotarelor terenurilor, acestea trebuie să fie contestate în instanța de judecată privind legalitatea și valabilitatea acestora. În afară de aceasta, problema privind divizarea celor două terenuri prin hotar se soluționează de instanța de judecată, dar încă nu a fost soluționată, în legătură cu ce nu este posibil a afirma că în acțiunile cet. XXXXXX sau altor persoane există elementele infracțiunii.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX XXXXXX din xx.xx.2019 s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Ordonanța, fiind supusă controlului ierarhic superior și controlului judiciar, a fost menținută.

La xx.xx.2020 în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiune a Inspectoratului de Poliție XXXXXX, al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, a fost înregistrat procesul penal nr.xxx pornit la plângerea petiționarei XXXXXX, prin care solicită pornirea urmăririi penale în conformitate cu prevederile art. 361 și art. 327 din Codul penal în privința [...].

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX XXXXXX din xx.xx.2020, s-a dispus refuzul în începerea urmăririi penale și clasarea procesului penal din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Cet. XXXXXX, nefiind de acord cu soluția adoptată a contestat-o în ordinea art.298-299/1 Cod de procedură penală procurorului ierarhic superior. Prin ordonanța procurorului, adjunct interimar al Procuraturii mun. Chișinău, șef adjunct al Oficiului XXXXXX, XXXXXX din xx.xx.2020, plângerea cet. XXXXXX a fost respinsă.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2020, au fost declarate nule ordonanțele procurorilor XXXXXX și XXXXXX, cu remiterea materialelor pentru un control suplimentar. Instanța a constatat caracterul superficial și incomplet al cercetării circumstanțelor cauzei, fără a fi efectuate toate acțiunile necesare în scopul stabilirii adevărului (nu au fost audiate toate persoanele care au avut tangență la circumstanțele cauzei și nu i s-a dat apreciere acțiunile lor, nu au fost verificate actele întocmite de dâșii, nu s-a verificat argumentele petiționarei despre privarea de o fâșie de teren).

La xx.xx. și xx.xx.2021, procurorul în procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX XXXXXX, în mod repetat a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal nr. XXXXXX. Ambele ordonanțe fiind supuse controlului ierarhic superior, au fost anulate prin ordonanțele procurorului, adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef adjunct al Oficiului XXXXXX, XXXXXX din xx.xx.2021 și xx.xx.2021, din motiv că nu au fost verificate obiectiv și multilateral circumstanțele cauzei, fiind admise unele omisiuni cum ar fi neverificarea acțiunilor cet. XXXXXX, neaudierea în calitate de martor a persoanelor care dețin informații relevante cazului dat.

După efectuarea unor acțiuni suplimentare, prin ordonanța procurorului în procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX XXXXXX din xx.xx.2021 s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal nr. XXXXXX.

Ordonanța adoptată a fost anulată prin ordonanța procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al Oficiului XXXXXX, XXXXXX din xx.xx.2021 ca fiind emisă prematur, fără a fi dată o apreciere corectă circumstanțelor cazului și acțiunilor persoanelor implicate.

La xx.xx.2021, procurorul XXXXXX din nou a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal nr. XXXXXX. Prin ordonanța procurorului, adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef adjunct al Oficiului XXXXXX, XXXXXX din xx.xx.2021 a fost respinsă plângerea petiționarei XXXXXX cu menținerea ordonanței lui XXXXXX din xx.xx.2021

În prezent, ordonanțele procurorilor XXXXXX și XXXXXX sânt supuse controlului judiciar, fiind contestate în ordinea art.313 Cod de procedură penală judecătorului de instrucție la Judecătoria Chișinău, sediul XXXXXX unde se află în proces de examinare (următoare ședință este stabilită pentru data de xx.xx.2021).

Fiind audiați în cadrul verificării sesizării procurorii XXXXXX și XXXXXX au explicat că au adoptat hotărâri în rezultatul analizei probelor administrate și aprecierii acestora conform propriei convingeri. Reclamata XXXXXX nefiind de acord cu deciziile adoptate, s-a folosit de drepturile sale și anume de căile de contestare. Depunerea sesizării a urmărit scopul de a efectua presiuni și imixiune în activitatea organului de urmărire penală și a procurorului pentru a obține o decizie favorabilă.

În explicațiile sale verbale, procurorii XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX la fel au negat comiterea abaterii disciplinare, comunicând că au acționat în limitele atribuțiilor funcționate conducându-se de propria convingere.

În conformitate cu prevederile art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară dacă în urma verificării argumentelor sesizării, Inspecția procurorilor va constata temeieri rezonabile privind comiterea unei abaterii disciplinare de către procuror.

Procurorul, conform art.6 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, este obligat: a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; c) să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale.

Art.36 din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 stipulează că procurorii sânt sancționați disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art.38 doar în cazul în care au fost săvârșite cu intenție ori cu neglijență gravă, conform prevederilor art.38'.

Se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.38 lit.f, își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește sau admite survenirea consecinței respective.

Se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care procurorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.38 lit.f fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă, ori considerând neîntemeiat că această consecință nu se va produce. Lipsa de previziune manifestată de procuror trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere al unui

profesionist în domeniul dreptului și să nu aibă nicio legătură cu particularitățile situației concrete care ar face-o înțeleasă. ” (art.38¹ din Legea cu privire la Procuratură).

Condițiile răspunderii disciplinare privesc conduita ilicită, vinovăția, precum și legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și rezultatul produs, iar pentru atragerea la răspundere disciplinară aceste condiții trebuie îndeplinite cumulativ. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă, și deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a procurorilor.

După cum s-a stabilit în cadrul verificării sesizării, examinarea procesului penal nr.xx din xx.xx.2020 pornit în baza plângerii cet. XXXXXX a fost tergiversată atât de către organul de urmărire penală, căruia conform art.19, 254 Cod de procedură penală îi aparține rolul activ în cercetarea completă, obiectivă și sub toate aspectele a circumstanțelor cauzei cât și din cauza adoptării unor hotărâri de refuz în pornirea urmăririi penale neîntemeiate și pripite de către procurorii XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, care ulterior au fost anulate prin încheierea instanței judecătorești și ordonanțele procurorului ierarhic superior.

La adoptarea ordonanțelor în cauză procurorii nominalizați au admis unele omisiuni care au dus la anularea lor, totodată acțiunile lor nu pot fi apreciate ca fapte care constituie abatere disciplinară pasibilă sancțiunii disciplinare, deoarece nu s-a stabilit ca ei au acționat cu rea credință, intenționat sau cu neglijență flagrantă.

În afară de aceasta, asupra legalității ultimei ordonanțe emise de către procurorul XXXXXX încă nu s-a expus Judecătoria XXXXXX, unde plângerea depusă de petiționara XXXXXX se află în proces de examinare.

În astfel de circumstanțe, Inspecția procurorilor nu a identificat temeiuri pentru tragerea procurorilor XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX la răspundere disciplinară.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor, la data de xx.xx.2021, cetățeanca XXXXXX a depus contestație împotriva acesteia și a solicitat Colegiului de disciplină și etică anularea deciziei, calificând-o ca ilegală și neîntemeiată și constatarea comiterii abaterilor disciplinare în activitatea procurorilor menționați, cu aplicarea sancțiunii disciplinare.

În susținerea contestației depuse, cetățeanca XXXXXX a invocat că „inspectorul din cadrul Inspecției Procurorilor, constată faptul, că la adoptarea ordonanțelor în cauză procurorii nominalizați au admis unele omisiuni care au dus la anularea lor, însă, tot aici, inspectorul se contrazice în argumente, menționând, că, acțiunile lor nu pot fi apreciate ca fapte care constituie abateri disciplinare, pasibile sancțiunii disciplinare, deoarece nu s-a stabilit ce ai au acționat cu rea credință, intenționat sau cu neglijență flagrantă ...”

Prin urmare, petiționara susține, că (...) plângerea ei a fost examinată superficial, mai mult ca atât există dubii de descriere a conținutului deciziei de către unul din procurorii menționați (...).

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică nici un temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi

contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile de la data recepționării deciziei, la Colegiul de disciplină și etică (în continuare Colegiu).

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2021, iar contestația a fost depusă la data de xx.xx.2021. Totodată, este de menționat că la dosar lipsesc înscrisuri ce ar confirma data la care petenta a recepționat decizia contestată.

Prin urmare, Colegiul constată că autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Studiind contestația depusă de cetățeanca XXXXXX și actele administrate la dosarul disciplinar, verificând argumentele expuse de petiționară, Colegiul este de părerea că contestația depusă urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorilor în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX nu au fost stabilite careva temeuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către aceștia a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, în cazul examinat, nu a putut fi probat.

Sub aspectul laturii subiective, Colegiul reține că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare în acțiunile procurorilor vizați.

Totodată, Colegiul apreciază critic alegațiile petentului și stabilește că procurorii menționați, la instrumentarea procesului penal vizat și-au desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care le oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), adoptând hotărârile analizate, reieșind din propria sa convingere, având la bază un anumit material probator, care le-a permis să adopte și să mențină hotărârile în cauză, circumstanțe care nu pot servi temei pentru tragerea acestora la răspundere disciplinară.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Într-o altă ordine de idei, necesită a fi subliniat faptul că Colegiul de disciplină și etică nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării petițiilor, în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă, precum și corespunderea acestui mod legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a proceselor penale respective de către procurorii vizați nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură. Respectarea principiului independenței decizionale exclude această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată, aspect care în situația analizată a fost și este pus în aplicare.

Colegiul constată că celelalte argumente invocate în contestația depusă nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, pct. 77⁶ - 77⁷ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016 și modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-13/17 din 24.01.2017, Colegiul -

HOTĂRĂȘTE:

1. A respinge contestația depusă de cetățeanca XXXXXX împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2021 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorilor în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX.

2. Hotărârea este irevocabilă și nu se supune nici unei căi de atac.

No	<i>Prenume și Nume</i>	<i>Funcție deținută în cadrul Colegiului</i>	<i>Semnătura</i>
1.	Vladislav GUTAN	Președinte	semnat
2.	Victor COMERZAN	Membru	semnat
3.	Marcel CIMBIR	Membru	semnat
4.	Elena CAZACOV	Membru	semnat
5.	Alexandru LOZAN	Membru	semnat
6.	Oleg TELEVCA	Membru	semnat
7.	Pavel ȚURCAN	Membru	semnat